

Σεμινάριο ΠΜΣ

Μεθοδολογία Έρευνας - Συγγραφή
Εργασιών

Γενική Περιγραφή Διαδικασίας Έρευνας

Σχεδιασμός και
Οργάνωση
(Τι, Πως και Γιατί)

Εκτέλεση-Εφαρμογή
(Πως θα πραγματοποιηθεί)

Συμπεράσματα και
Εκτίμησή τους
(Και τι έγινε)

Επιλογή περιοχής
Προβλήματος

Συλλογή Δεδομένων
και Πληροφοριών

Ορισμός του
Προβλήματος και
Εξειδίκευση

Παρουσίαση
Αποτελεσμάτων και
Ευρημάτων

Ανάλυση και
Ερμηνεία
Αποτελεσμάτων

Επιλογή Μεθόδων και
Προσέγγισης

Η διαδικασία της έρευνας συνίσταται από την απόφαση του

- ΓΙΑΤΙ θέλουμε να ερευνήσουμε,
- ΤΙ θέλουμε να ερευνήσουμε και
- ΠΩΣ πιστεύουμε ότι θα το κάνουμε (ΣΤΑΔΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ).

Στη συνέχεια, αποφασίζουμε ΠΩΣ θα κάνουμε την έρευνα και την ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ της (τι δεδομένα θα συλλέξουμε και πως, και τι θα τα κάνουμε αυτά τα δεδομένα).

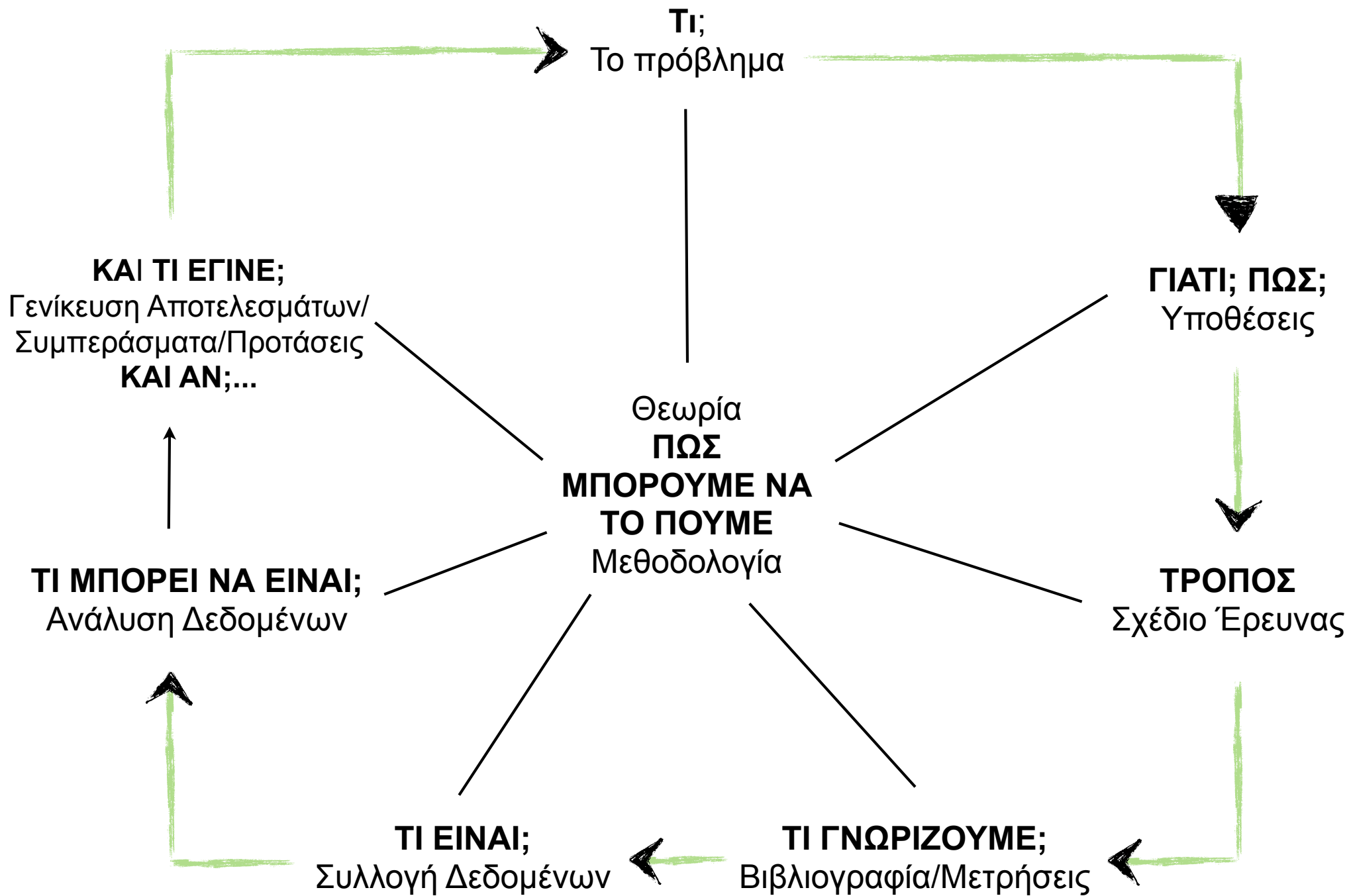
Τέλος, παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα της προσπάθειάς μας.

Ως αποτέλεσμα της έρευνάς μας πιστεύουμε ότι γνωρίζουμε κάτι το οποίο δεν είναι γνωστό έως τότε.

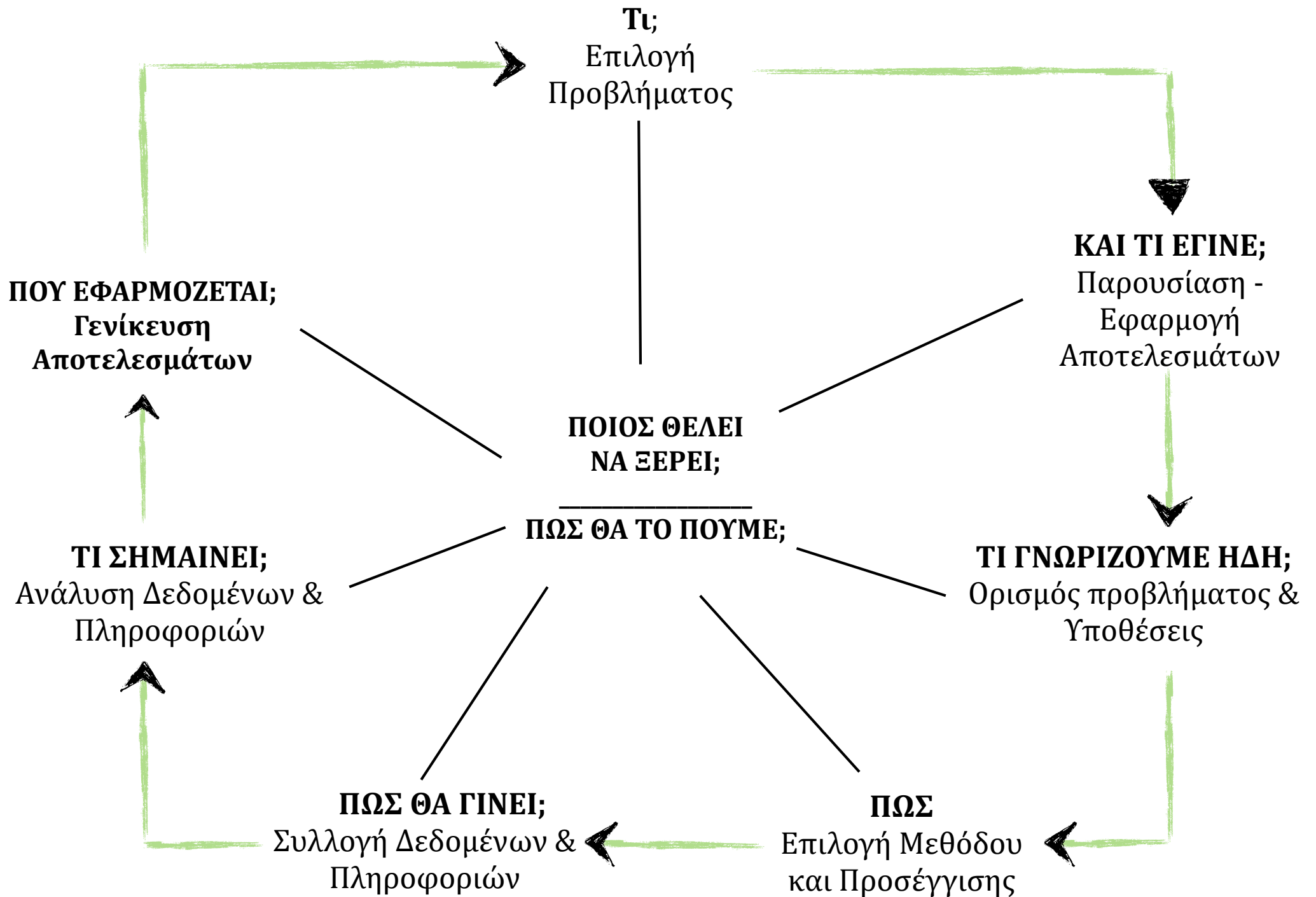
Είμαστε σε θέση να ρωτήσουμε και να απαντήσουμε στην ερώτηση

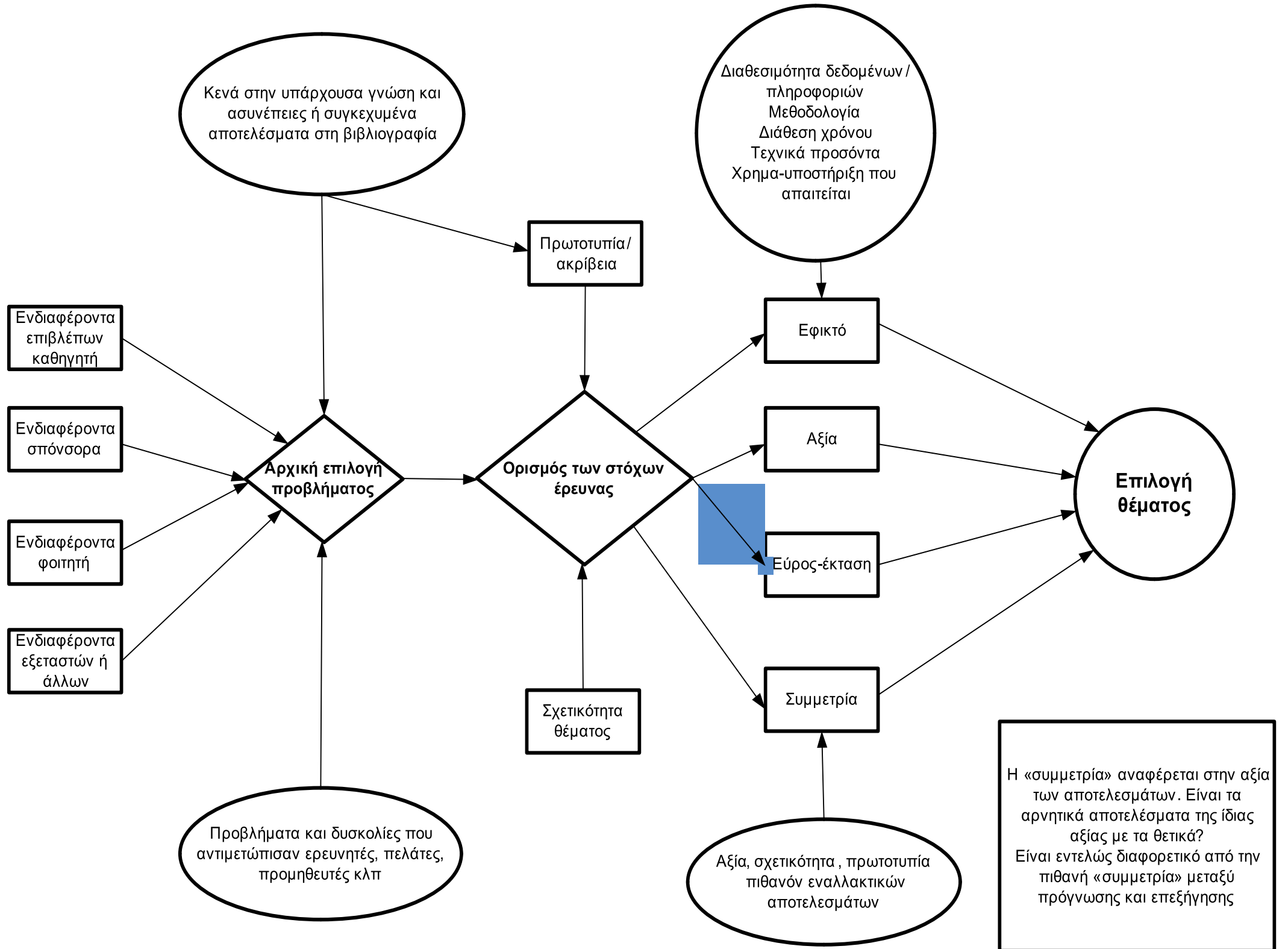
ΚΑΙ ΤΙ ΕΓΙΝΕ;

Η διαδικασία της έρευνας δεν είναι γραμμική αλλά κυκλική.

- Η θεωρία μας λέει πως δημιουργούνται/αναπτύσσονται τα δεδομένα στα «συστήματα» που διερευνούμε.
- Οι μέθοδοι μας λένε πως θα ψάξουμε και θα ερμηνεύσουμε αυτά τα δεδομένα και τις παρατηρήσεις συστηματικά
- Η βιβλιογραφία/μετρήσεις είναι το μέρος όπου αναζητάμε ποια είναι η γνώση έως τώρα
- Αυτή η βιβλιογραφία και οι ανάλογες μετρήσεις αναδεικνύουν κενά και ασυνέπειες τα οποία ο ερευνητής καλείται να συμπληρώσει.
- Καθότι αναφερόμαστε στις Κοινωνικές Επιστήμες το προηγούμενο σχεδιάγραμμα έχει ως επίκεντρο τον άνθρωπο.

- Απαραίτητο να σκεφτούμε τι θα κάνουμε με τα δεδομένα ΠΡΙΝ τα συλλέξουμε.
- **Τα δεδομένα είναι απλά πληροφορίες.**
  - Δεν είναι ούτε γνώση ούτε κατανόηση, έως ότου γίνει ανάλυσή τους σε έννοιες (σχέσεις, συσχετίσεις, συνδυασμούς).
- ★ Το είδος των σχέσεων που εξετάζουμε καθορίζουν
  - το είδος στατιστικών μεθόδων που θα ακολουθήσουμε για να ελέγξουμε αυτές τις σχέσεις
  - τα δεδομένα που θα πρέπει να συλλέξουμε.
- ★ Συλλέγοντας απλά δεδομένα χωρίς σχέδιο για το τι ψάχνουμε και πως θα χρησιμοποιήσουμε αυτό που θα συλλέξουμε δεν αποτελεί έρευνα,
  - είναι απλά συλλογή - μην περιμένετε βραβείο
- ★ **Αν συλλέξεις δεδομένα χωρίς να γνωρίζεις πως θα τα χρησιμοποιήσεις ανακαλύπτεις** ότι έχεις χάσει πολύτιμο χρόνο συλλέγοντας κάτι που δεν μπορείς να χρησιμοποιήσεις ή θα έχεις αποτύχει να συλλέξεις πραγματικά σημαντικά δεδομένα ή το πιο πιθανό να συμβούν και τα δύο

Συγγραφή Εργασίας

- Οι όροι ‘διατριβή’ (thesis) ή ‘διπλωματική εργασία’ (dissertation) συγχέονται συνήθως.
  - πρώτη κομμάτι εργασίας το οποίο έχει δημοσιεύσιμη μορφή και μπορεί να βρεθεί σε μια βιβλιοθήκη,
  - δεύτερη δεν είναι απαραίτητο να πληρεί τους παραπάνω όρους.
- Η συγγραφή μιας εργασίας - αναφοράς είναι αναπόσπαστο κομμάτι ενός ερευνητικού προγράμματος σπουδών.
- Τελικό στάδιο έρευνας: αποτελεσματική ‘μετάδοση’ των μεθόδων και πορισμάτων σε αυτούς που είναι ικανοί να τις κρίνουν, αξιολογήσουν και χρησιμοποιήσουν.

- Υποεκτίμηση χρόνου που απαιτείται για συγγραφή.
- Αν και συνήθως αφήνεται για μετά τη συλλογή δεδομένων
  - η συγγραφή ορισμένων κομματιών μπορεί να αρχίσει πριν τη συλλογή πληροφοριών.
- Ενδεχομένως η τελική συγγραφή να ακολουθήσει τη συλλογή και ανάλυση των στοιχείων.

ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ποικίλει ανάλογα με μια σειρά από παράγοντες.
- Παρέχονται τα όρια από την ακαδημαϊκή μονάδα
- Μια διατριβή ή διπλωματική εργασία δεν είναι απλά μια συρραφή μικρότερων εργασιών οι οποίες 'στριμώνονται' μαζί με μερικούς πίνακες και γραφήματα, ούτως ώστε να δείχνουν 'επιστημονικές'.
- Πρέπει να είναι ένα εννοιολογικά συμπαγές κομμάτι.

Δεν υπάρχει απαραίτητα μια θετική σχέση μεταξύ της ποσότητας και της ποιότητας

ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ		ΜΕΓΙΣΤΟ	
	Λέξεις	Σελίδες	Λέξεις	Σελίδες
Διπλωματική Εργασία για Πτυχίο	15.000	30	40.000	80
Διπλωματική Εργασία για Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	20.000	40	60.000	120
Διδακτορική Διατριβή	100.000	200	200.000	400

ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΛΙΔΩΝ

	Προπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες(Εμπειρική Έρευνα)	Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες
Εισαγωγικό Κεφάλαιο	5	5
Περιγραφή του Εξεταζόμενου Ζητήματος	10	10
Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	10	20
Περιγραφή της Μεθοδολογίας	10	15
Επεξήγηση των Τεχνικών Μέτρησης και Ανάλυσης	5	10
Παρουσίαση Αποτελεσμάτων	20	30
Σχολιασμός των Αποτελεσμάτων	10	20
Συμπεράσματα	10	10
ΣΥΝΟΛΟ	80	120

- Οι εργασίες γράφονται σε γνωστά προγράμματα επεξεργασίας κειμένου και εκτυπώνονται σε λευκό χαρτί A4.
- Κάθε σελίδα πρέπει να έχει εξωτερικά περιθώρια, 1.5 εκ..
- Το εσωτερικό περιθώριο πρέπει να είναι τουλάχιστον 2.5 εκ. (ανάλογα τις προδιαγραφές).
- Σελιδοποίηση: με αραβικά σύμβολα (1, 2, 3, ...)- συνεχής, χωρίς να αριθμείται η πρώτη σελίδα ('σελίδα τίτλου')
- Η συνεχής σελιδοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει επίσης, τις προκαταρκτικές σελίδες, διαγράμματα, πίνακες, χάρτες, φωτογραφίες ή άλλες καλλιτεχνικές απεικονίσεις.

- ❖ Κάθε κεφάλαιο έχει δικό του τίτλο, και μόνο ο τίτλος ολόκληρης της εργασίας-διατριβής πρέπει να βρίσκεται σε μια ξεχωριστή σελίδα μόνος του χωρίς κείμενο.
- ❖ Οι τίτλοι των κεφαλαίων πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 4 εκ. από την κορυφή της σελίδας και το κείμενο να αρχίζει τουλάχιστον 2 εκ. μετά από αυτούς.
- ❖ Υπογράμμιση: *Η υπογράμμιση λέξεων πρέπει να αποφεύγεται.*
- ❖ Ειδική περίπτωση αποτελούν οι υπογραμμίσεις λέξεων στη βιβλιογραφία που παρατίθεται στο τέλος της εργασίας.
- ❖ Παύλες και άλλα σύμβολα:
  - α) παύλα που ενώνει δύο λέξεις και συνήθως τονίζει την διπλή ιδιότητα ενός ανθρώπου (π.χ. το “ερευνητές-φοιτητές”), και
  - β) παύλα που χωρίζει δύο προτάσεις, (π.χ. το “Παραδείγματα –πάνω στα οποία μπορεί κάποιος να εξασκηθεί— δίνονται στον παρακάτω πίνακα”).

Σελίδα Τίτλου

- Έντονα ΚΕΦΑΛΑΙΑ ή πεζά (μεγάλου μεγέθους) γράμματα.
- Χρήση χρωμάτων πρέπει να αποφεύγεται.
- Στην ίδια σελίδα δίνονται οι απόλυτα απαραίτητες πληροφορίες:
  1. ολόκληρος ο τίτλος,
  2. δήλωση που να λέει “Αναφορά / Διπλωματική εργασία / Διατριβή (εξαρτάται από το είδος της εργασίας) που εκπονήθηκε στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης για την χορήγηση του (όνομα του τίτλου σπουδών),
  3. χρόνος δημοσίευσης,
  4. όνομα του υποψηφίου, και
  5. ονόματα της Εξεταστικής Επιτροπής με την ακόλουθη σειρά: Επιβλέπων, μέλη Συμβουλευτικής Επιτροπής, μέλη Εξεταστικής Επιτροπής με σειρά βαθμίδας και αρχαιότητας κατά βαθμίδα και κατηγορία.

Ευχαριστίες και Πρόλογος

- Δεν είναι υποχρεωτικά - συνήθως περιλαμβάνεται στον τελικό τόμο.
- Δεν είναι σύνηθες να έχουμε Πρόλογο σε μια διπλωματική εργασία,
- μπορεί να προστεθεί για να ξεκαθαρίσει κάποια σημαντικά στοιχεία που έχουν να κάνουν με την καλύτερη κατανόηση του κειμένου.

Περιεχόμενα

- Κάθε μέρος της εργασίας πρέπει να βρίσκεται εδώ, συμπεριλαμβανομένων
  - γραφημάτων,
  - σχεδιαγραμμάτων,
  - πινάκων
  - παραρτημάτων.
- Χωριστά περιεχόμενα για κάθε μία από τις προαναφερθείσες κατηγορίες επεξηγητικών οπτικών παραθέσεων.
- Αρκεί να παρέχεται η πρώτη σελίδα κάθε κεφαλαίου, ενότητας ή υπο-ενότητας.

- Αν τα Παραρτήματα έχουν μέχρι πέντε διαφορετικούς τίτλους - θέματα, τότε επιτρέπεται να καταχωρούνται στη σελίδα Περιεχομένων.
- Αν έχουν περισσότερους από πέντε, τότε πρέπει να προστεθεί μια σελίδα με 'Περιεχόμενα Παραρτημάτων'.
- **Κατάλογος Πινάκων:** ακριβής λίστα με όλους του πίνακες και τις αντίστοιχες σελίδες.
  - Ολόκληρος ο τίτλος.
  - Συνεχής αρίθμηση.
  - Όταν ο αριθμός σελίδων είναι μικρότερος από 12, οι πίνακες πρέπει να συγχωνευτούν με τον Κατάλογο των Γραφημάτων, Χαρτών, Εικόνων κλπ.
- Η αρίθμηση των πινάκων καλύτερο είναι να χρησιμοποιεί τους Κεφαλαίους Ρωμαϊκούς αριθμούς (I, II, III, IV, ...).

- Κατάλογος Γραφημάτων, Διαγραμμάτων, Χαρτών, Εικόνων κλπ: ακριβής λίστα με όλα τα γραφήματα, χάρτες κλπ., καθώς και τις αντίστοιχες σελίδες.
- Ολόκληρος ο τίτλος κάθε γραφήματος, χάρτη, διαγράμματος, εικόνας κλπ.
- Αρίθμηση των γραφημάτων και των συναφών καλύτερο είναι να χρησιμοποιεί τους Αραβικούς αριθμούς (1, 2, 3, ...).
- Κατάλογος με συντομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο σώμα κάθε διατριβής

‘ΚΑΛΟ’ ΚΑΙ ‘ΚΑΚΟ’ ΓΡΑΨΙΜΟ

- Να είστε ακριβείς με υλικό το οποίο μπορεί να μην είναι ξεκάθαρο.
- Οι λέξεις και οι φράσεις να αποδίδουν τις ιδέες ή τις φράσεις καθαρά και με ακρίβεια.
- Να είστε ξεκάθαροι με οτιδήποτε προσπαθείτε να μεταδώσετε στους άλλους.
- Μην περιμένετε τους αναγνώστες σας να γνωρίζουν τι σκέφτεστε ή σκοπεύετε να κάνετε.
- Περιλάβετε λεπτομέρειες των διαδικασιών και των βημάτων που ακολουθήσατε για να οργανώσετε ένα επιχείρημα.
- Η συνεχής ‘τριβή’ με μια μέθοδο έρευνας μπορεί να πείσει τον συγγραφέα-ερευνητή ότι αυτό που χρησιμοποιεί είναι ‘αυτονόητο’ για όλους.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

- Να έχετε συνείδηση των παραδοχών και να γίνονται ξεκάθαρες
- Στα περισσότερα ζητήματα όλοι οι ερευνητές έχουν κάποια γνώμη.
- Κάθε γνώμη είναι κατά κάποιο τρόπο μια πηγή πιθανής προκατάληψης, αν και το άτομο που έχει αυτήν την προκατάληψη μπορεί να το αρνηθεί.
- Προσεγγίστε προσεκτικά το υλικό σας
  - Είτε το έργο είναι γραμμένο από εσάς είτε από άλλον πρέπει να επιδέχεται κριτικής ματιάς.
- Χρησιμοποιείτε 'ουδέτερες' λέξεις, κυρίως όταν περιγράφεται αμφισβητήσιμο υλικό.

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΓΡΑΦΗΣ

- Ακρίβεια και απλότητα στην ελληνική γλώσσα
  - Τα ρήματα ‘δείχνω’, ‘καταδεικνύω’, ‘δηλώνω’ ‘τονίζω’, ‘φανερώνω’, ‘αποκαλύπτω’ έχουν συχνά –όχι πάντα όμως— διαφορετικές εννοιολογικές αποχρώσεις.
- Χρησιμοποιείτε κατάλληλους χρόνους
- Μια επιστημονική εργασία αποτελεί μια αναφορά για κάτι που έχει συμβεί - κατάλληλος χρόνος το παρελθόν:
  - Η κατά λέξη μεταφορές μια ομιλίας (π.χ. σε ένα συνέδριο) χρησιμοποιούν τον χρόνο στον οποίο συνέβησαν.
  - Οι οδηγίες χρήσης χρησιμοποιούν τον χρόνο στον οποίο συνέβησαν.
  - Οι ερευνητικές υποθέσεις θα περιλαμβάνουν τον μέλλοντα χρόνο από τη στιγμή που αναφέρονται σε θέματα που κάλυπτε η συγκεκριμένη έρευνα.

- Οι (γραμματικοί) χρόνοι μπορεί να αλλάζουν σημαντικά σε ένα κείμενο:
π.χ. “Οι μαθητές που πηγαίνουν σε ημερήσια δημόσια σχολεία, και οι οποίοι ήρθαν ως μετανάστες τα δύο τελευταία χρόνια, θα είναι λιγότερο ‘ενσωματωμένοι’ στην ελληνική σχολική πραγματικότητα από εκείνους που βρίσκονται στην Ελλάδα για περισσότερο από δύο χρόνια”.
- Παρατηρήσεις γύρω από σύγχρονες καταστάσεις θα είναι στον ενεστῶτα (π.χ. “Η υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα τελειώνει στην ηλικία των 15 ετών” / “κανένα τεστ δεν υφίσταται σήμερα, το οποίο να καταφέρνει να καλύψει όλες τις διαστάσεις της προσωπικότητας”).
- Προβλέψεις ή/και υποθέσεις για το μέλλον θα συντάσσονται σε χρόνο μελλοντικό (π.χ. “αν η τάση υπογεννητικότητας συνεχιστεί, η Ελλάδα θα γίνει μια χώρα υπερηλίκων”)

- **Αποφεύγετε τη χρήση πρώτου προσώπου**
- Η χρήση προσωπικών αντωνυμιών όπως ‘εγώ’, ή ‘εμείς’ καλό είναι να αποφεύγεται.
  - αντί λέμε “ήθελα να εξετάσω..”, μπορούμε να πούμε “ο ερευνητής ήθελε να εξετάσει....”
- Καταστήστε σαφές ότι εσείς γράψατε την εργασία
- Αν δεν έχει καθόλου προσωπικό στυλ ή δεν περιέχει καμιά άποψη ή κριτική, τότε δεν υπάρχει επίσης το ‘προσωπικό αποτύπωμα’ πάνω στο έργο.

ΧΡΗΣΗ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

- Παραγραφοποίηση

Μας βοηθά να καταστήσουμε κατανοητό ένα μακροσκελές κείμενο.

- υπάρχει το πρόβλημα των πολύ μικρών προτάσεων που αντιμετωπίζονται ως 'παράγραφοι'. **Δίνει εντύπωση μεγάλου 'κενού'.**
- οι προτάσεις που αποτελούν μία παράγραφο να συνδέονται μεταξύ τους και να προκύπτει ένα νόημα

- Υπο-ενότητες

Ενώ μια παράγραφος πραγματεύεται μια ιδέα, η ύπαρξη ενός συνόλου ιδεών σε μορφή σειράς παραγράφων αποτελεί επίσης μια ενότητα.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

1. Χρήση σωστής γραμματικής & συντακτικού
2. Τα λάθη στο κείμενο δεν μας βοηθούν στο να πείσουμε τους αναγνώστες ότι είμαστε ικανοί φοιτητές – ερευνητές. Όλα σχεδόν τα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου έχουν αυτόματο ορθογράφο (**proofreading**).
3. Σωστή χρήση των ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
  - Μέσα στο κείμενο
  - Οι λέξεις οι οποίες πρέπει αρχικά να είναι σε κεφαλαία είναι:
    - Ονόματα προσώπων ή περιοχών (π.χ. ‘Π. Παπαδόπουλος’, ‘Ρόδος’)
    - Τίτλοι (π.χ. ‘ο Πρωθυπουργός’, ‘ο Πρύτανης’)
    - Συγκεκριμένες ενότητες της εργασίας (π.χ. ‘Εισαγωγή’, ‘Βιβλιογραφία’)
  - Σε επικεφαλίδες ή τίτλους πινάκων (βλέπε σχετικό τμήμα), χωρίς η χρήση τους να αποτελεί κανόνα.
  - Στη Βιβλιογραφία

4. Κάθε πίνακας (ή γράφημα, διάγραμμα ή άλλη εικόνα) να είναι κατανοητός-να μπορεί να σταθεί αυτόνομα χωρίς να χρειάζεται να διαβάσει κανείς το κείμενο
5. Κάθε εικόνα να περιέχει αρκετά καλή 'ετικετοποίηση' ούτως ώστε, μαζί με τον αντίστοιχο τίτλο να είναι αμέσως ξεκάθαρη.
6. Οι συντομογραφίες να μην μπερδεύουν και οι μεταβλητές να ονοματίζονται και να μην αναπαριστώνται απλά με έναν αριθμό ή συμβολισμό.
7. Να δίνετε τον αριθμό σελίδας όταν υπάρχει στην εργασία άμεση παραπομπή σε κομμάτι κειμένου από άλλη εργασία, ή ακόμα και από την ίδια την εργασία σας)
8. Χρησιμοποιείτε μόνο τα επώνυμα των συγγραφέων μέσα στο κείμενο (π.χ. ο Smith, ο Γεωργιάδης, η Κούρτη).

Χρήση αριθμών

- Αριθμός στην αρχή μιας πρότασης: θα πρέπει να περιγράφεται ολογράφως,
  - σε αντίθεση με τον αριθμό που περιγράφετε στη μέση μιας πρότασης και που θα πρέπει να παρουσιάζεται αριθμητικώς
  - (π.χ. Διακόσια τριάντα πέντε άτομα συμμετείχαν στη συγκεκριμένη έρευνα. Από αυτά, 135 ήταν άνδρες και 100 ήταν γυναίκες).
- Αριθμός που χρειάζεται για να περιγραφεί παραπάνω από τρεις λέξεις τον περιγράφουμε με αριθμητικό σύμβολο και όχι ολογράφως (π.χ. '3.655').
- Αριθμητικά σύμβολα χρησιμοποιούνται επίσης για
  - χρηματικά ποσά,
  - τηλεφωνικούς-ταχυδρομικούς αριθμούς,
  - αριθμούς σελίδων,
  - ποσοστά και ημερομηνίες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- Επιβάλλεται η παράθεση όλων των απαραίτητων πληροφοριών ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να εντοπίσει την πηγή και να τη συμβουλευτεί.
- Τα στοιχεία 'ταυτότητας' των βιβλιογραφικών πηγών μπορούν να δίνονται
  - είτε στο σημείο του κειμένου στο οποίο παρατίθεται η συγκεκριμένη βιβλιογραφική πηγή ως υποσημείωση,
  - είτε στο τέλος της εργασίας ως βιβλιογραφική παραπομπή.
- Η απόφαση αυτή θα πρέπει να παρθεί πριν την έναρξη συγγραφής της εργασίας σε συνεννόηση με τον/την επιβλέπων καθηγητή/ρια.

Μερικά από τα πιο συχνά λάθη στη βιβλιογραφία:

- * Λανθασμένη ορθογραφία σε ονόματα συγγραφέων, βιβλίων.
- * Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών στο κείμενο που δεν αναγράφονται στη βιβλιογραφία που παρατίθεται στο τέλος.
- * Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών στο τέλος που δεν αναγράφονται στο κείμενο.
- * Λανθασμένη αναγραφή τόμου ή/και σελίδων ενός άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό.
- * Αναγραφή συντομογραφιών και όχι ολόκληρων των τίτλων (κυρίως σε τίτλους περιοδικών).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- Οι απαραίτητες πληροφορίες είναι:
  - επώνυμο συγγραφέα και
  - χρονολογία που δημοσιεύτηκε η εργασία (π.χ. Smith (1988)).
- Είναι η πιο απλή παρουσίαση βιβλιογραφικής πηγής.
- Ολόκληρη η παρουσίαση είτε στο κάτω μέρος της σελίδας που βρίσκεται η παραπομπή είτε στο τέλος της εργασίας.

Ένας συγγραφέας

- Δύο τρόποι παρουσίασης.
  1. Αναφέρει συγγραφέα και χρονολογία έκδοσης της εργασίας στην πρόταση:
Ο Rogers (1994) προτείνει....
  2. Αναφέρει το συγγραφέα μετά το τέλος της πρότασης μέσα σε παρένθεση:
Σε πρόσφατη μελέτη διαπιστώθηκε ότι...την επιχείριση (Rogers, 1994).
  3. Παραλλαγή αυτής της περίπτωσης.
Σε πρόσφατη μελέτη (Rogers, 1994), διαπιστώνεται ότι...

Δύο Συγγραφείς

Παραθέτουμε και τους δύο μέσα στο κείμενο.

1. Οι συγγραφείς αναφέρονται μέσα στην πρόταση-ενώνονται με το συνδετικό 'και' ολογράφως.
Οι Βασιλείου και Βασιλείου (1996) υποστηρίζουν ότι...
2. Οι συγγραφείς αναφέρονται μέσα σε παρένθεση είτε στο τέλος είτε στη μέση της πρότασης, τότε τα δύο ονόματα ενώνονται με το αντίστοιχο ενωτικό σύμβολο '&'.
  - ✦ Σύμφωνα με έρευνες... επίδρασης (Smith & Karlson, 1999).
  - ✦ Σύμφωνα με έρευνες (Smith & Karlson, 1999), βασική αιτία ...

Περισσότεροι από δύο συγγραφείς (μέχρι έξι)

- ✦ Την πρώτη φορά τους αναφέρουμε όλους, ενώ τις επόμενες φορές αναφέρουμε μόνο τον πρώτο συγγραφέα και στη συνέχεια τη συντομογραφία (**και συν.**), ή (**κ.ά.**), που σημαίνει 'και συνεργάτες' ή 'και άλλοι'
- ✦ Οι Νικολάου, Μπίκας, Κωνσταντίου και Ιωαννίδης (2000) βρήκαν ότι... [πρώτη αναφορά στο κείμενο]
- ✦ Οι Νικολάου και συν. (2000) διαπίστωσαν επίσης, ότι.... [επόμενη αναφορά στο κείμενο]

Περισσότεροι από έξι συγγραφείς

- Ο έβδομος και οι υπόλοιποι παραλείπονται και μπαίνει η συντομογραφία ‘και συν.’ ή ‘κ.ά.’
  - Οι Norman, Jones, Smith, Patton, Ramsley, Peter, κ.ά., (2002) υποστηρίζουν ότι...

Συγγραφείς με το ίδιο επώνυμο

- Παραθέτουμε και τα αρχικά τους
  - Οι R. D. Luce (1986) και P. A Luce (2000) βρήκαν ότι...
  - Οι J. M. Goldberg και Neff (1961) και οι M. E Goldberg και Wurtz (1972) υποστηρίζουν ότι...

Πολλές βιβλιογραφικές πηγές σε μια παρένθεση

- **Ανάλογα τον τομέα** που γίνεται η διπλωματική ή η διδακτορική διατριβή, εφαρμόζεται και διαφορετική πρακτική.
  - τα ονόματα τοποθετούνται με αλφαβητική σειρά,
  - τα ονόματα τοποθετούνται με χρονολογική σειρά.

Πολλοί υποστηρίζουν ... στην απόδοση (Adams & Cole, 1998. Child, 1976.

Παπαδόπουλος & Πανέρας, 1983. Thomson, 2000. Young, Bartram, Miles, & Sampson, 1999).

Βιβλιογραφικές πηγές του ίδιου συγγραφέα με ίδια χρονολογία

- Μετά τη χρονολογία τοποθετούμε γράμματα της αλφαβήτου ξεκινώντας από α.
  - Αρκετές έρευνες (Πέτρου & Μαρίνος, 1999α. Πέτρου & Μαρίνος, 1999β. Πέτρου & Μαρίνος, 1999γ) έχουν δείξει ότι...

Βιβλιογραφικές πηγές που έχουν γίνει αποδεκτές για δημοσίευση αλλά δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί

- Αντί για χρονολογία βάζουμε την ένδειξη 'υπό δημοσίευση'. Τόσο μέσα σε παρένθεση όσο και μέσα στο κείμενο.
  1. Προηγούμενες έρευνες (Gogel, υπό δημοσίευση. Nastar, 1995) έδειξαν ότι...
  2. Σύμφωνα με τον Eysenck (υπό δημοσίευση), η επίδραση του...

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- Weninger, Q., (1999), “Equilibrium Prices in a Vertically Coordinated Fishery”, *Journal of Environmental Economics and Management*, Vol. 37, pp. 290-305
- Shirkey, E. & Dziuban, C. (1976). A note on Some Sampling Characteristics of the Measure of Sampling Adequacy (MSA). *Multivariate Behavioral Research*, 11: 1, 125 – 128.
- Esfahani, F & Brakey, J. (1996). The industrial organization of Australian agricultural economics society. **Review of marketing and agricultural economics**, Vol 64, No 2, pp. 197 – 215.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Bates, I., (1993b), “A job which is Right for me? Social class, gender and individualisation”, In I. Bates and G. Riseborough (eds.) Youth and Inequality, Buckingham: Open University Press.
- Παπαδάκης, Μ. και Σιάμπος, Γ. (1995). Δημογραφικές εξελίξεις και προοπτικές του Ελληνικού πληθυσμού. 1951-2041. Στο Λαμπίρη-Δημάκη, Ι. και Ν. Κυριαζή (επιμ.) Η Ελληνική Κοινωνία στο Τέλος του 20ου Αιώνα (σσ. 29-63). Αθήνα: Παπαζήσης.
- Randers, J., (1980), “Guidelines for Model Conceptualization”, in: Randers, J., Editor, Elements of the System Dynamics Method, MIT Press, Cambridge, MA.

ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Nikta, A., (1991), “Reform of Greek secondary education from 1974 to 1989”, (Unpublished Ph. D. Thesis, University of Manchester).
- Wang, S., Stiegert, K., Rogers, R. (2006), “Structural Change in the U.S. Food Manufacturing Sector”, American Agricultural Economics Association Annual Meeting, Long Beach, California, July 23-26, 2006

BIBΛΙΑ

- Porter, M.E., (1985), “Competitive Advantage”, New York: The Free Press.
- Nunnally, J.C., Bernstein, I.H., (1994), “Psychometric Theory” (3rd ed.), New York: McGraw-Hill.
- Chou, C. P. and Bentler, P. M. (1995). Estimates and tests in structural equation modeling. In. R. H. Hoyle (Ed.), Structural equation modeling (pp. 37-55). Thousand Oaks, CA: Sage.

ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Papon F., La creativite a l' ecole, Universite Montpellier III, Paul Valery, 1993, (αδημ. διατριβή).
- Carlos, P., García, M., Felipe, I., Briz, J. and Morais, F. (2005). Analysis of consumer perceptions on quality and food safety in the Spanish beef market: a future application in new product development. Paper prepared for presentation at the XIth Congress of the EAAE, ‘The future of Rural Europe in the Global Agri-Food System’ Copenhagen, Denmark, August 24-27, 2005.

- Banks, N. (1998). Causal models of household decisions to choose the energy efficient alternative: the role of values, knowledge, attitudes and identity, http://www.eci.ox.ac.uk/lowercf/pdffdownloads/ECEEE99_NB.pdf. Ανακτήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2005.
- Bredahl, L. and Grunert, K. G. (1997). Food-related lifestyle trends in Germany 1993-1996. MAPP working paper, April 1997. Aarhus: The Aarhus School of Business.
- Datamonitor (2006). Culture of eating out signs death of the home meal. <http://www.datamonitor.com>. Ανακτήθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2006.
- Τσιουμάνης, Α. (2005). Συστήματα αγοράς γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη.

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας (ΕΣΥΕ), (2004), Γεωργική Στατιστική.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (1999), “Μεταρρύθμιση της ΚΑΠ: ο Αμπελοοινικός Τομέας”, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2001), Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

- ICAP, (2002), Κλαδική Μελέτη Οινοποίηση-Ζυθοποίηση, Αθήνα.
- ICAP, (2004), Κλαδική Μελέτη Οινοποίηση-Ζυθοποίηση, Αθήνα.
- ICAP, (2004), DATABANK-Ισολογισμοί Επιχειρήσεων.
- Μπαγιάτης, Κ.Β., (1990), “Μέθοδοι Έρευνας στην Εκπαίδευση και τη Φυσική Αγωγή”, Εκδόσεις Κ. Χριστοδουλίδη, Θεσσαλονίκη.
- Ουσταμπασίδης, Κ., Βλάχβη, Α., (1999), “Κρασί” στους Αποστολόπουλο, Κ.Δ., Φωτόπουλο Χ.Β., “Τα Μεσογειακά Προϊόντα ως Παραδοσιακά Ελληνικά Προϊόντα και το Μέλλον των Μηχανισμών Στήριξής τους”, ΕΘΙΑΓΕ, Αθήνα.
- Σιάρδος, Γ., (1999), “Μέθοδοι Πολυμεταβλητής Στατιστικής Ανάλυσης”, Μέρος Πρώτο, Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.

- * Μαγνήσαλης Κ. (1981). Καταναλωτική, Σειρά: Διοίκηση των επιχειρήσεων Εκδ. Τυροβολά Θεοδώρου.
- * ΣΕΒ (2006). Η Ελληνική Βιομηχανία το 2005. Αθήνα
- * Σιάρδος, Γ. (1999). Μέθοδοι πολυμεταβλητής στατιστικής ανάλυσης. Μέρος Πρώτο, Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.
- * Σκορδίλη, Σ. (2003). Η νέα γεωγραφία της αγρο-τροφικής βιομηχανίας στην Ελλάδα. ΤΟΠΟΣ Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος, 20-21/2003, σσ. 99-118.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ - ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Κατασκευάζουμε όταν αριθμητικά ή άλλα δεδομένα δεν μπορούν να παρουσιαστούν στο κείμενο.
  - Όχι για να γεμίσουμε το χώρο της εργασίας.
2. Εντάσσονται στο κείμενο της εργασίας, εκτός και αν είναι για δημοσίευση οπότε ανάλογα τις προδιαγραφές βάζουμε τους πίνακες στο τέλος.
3. Πίνακες με μέγεθος μεγαλύτερο από μία σελίδα μπορεί να συνεχίζονται στην επόμενη, αλλά καλό είναι να βρίσκονται στο παράρτημα.
4. Να μην περιγράφουμε τα ίδια δεδομένα με πίνακα ΚΑΙ με γραφική παράσταση.
  - Όταν είναι ιδιαίτερα πολύπλοκα τα δεδομένα τα περιγράφουμε καλύτερα με γραφική παράσταση.
  - Όταν κάνουμε παρουσίαση καλύτερα είναι τα σχήματα.

5. Οι πίνακες προσμετρούνται στο συνολικό όγκο της εργασίας.

- Αν το κείμενο δεν ξεπερνά τις 20 σελίδες περιλαμβάνονται και οι πίνακες τότε οι πίνακες, σχήματα δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τις 5.

6. ΑΡΙΘΜΗΣΗ: θα πρέπει να γίνεται συνεχόμενα (1,2,3, κλπ)

a. αλλιώς ανάλογα την ενότητα αλλά και πάλι συνεχόμενα (1.1, 2.1, 2.2 κλπ)

7. ΤΙΤΛΟΣ: Πίνακας 1: σύντομη περιγραφή του πίνακα σε μία σειρά.

8. ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ: τίτλοι και περιγραφές στοιχείων κάθε στήλης και αν είναι δυνατόν οι μονάδες μέτρησης (εάν υπάρχουν, π.χ %)

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ: θα πρέπει να παρουσιάζονται στοιχισμένα δεξιά ως προς την υποδιαστολή (αρκεί ένα δεκαδικό ψηφίο – πολλές φορές και 2).

1. ΑΝΑΦΟΡΕΣ: κάθε πίνακας ή σχήμα θα πρέπει να έχει αναφορά μέσα στο κείμενο. (Π.χ. βλέπε Πίνακα 1, ή Γράφημα 2 κλπ).

- Θα πρέπει να υπάρχει διεξοδική περιγραφή του πίνακα επισήμανση των σημαντικών στοιχείων και των συμπερασμάτων που εξάγονται.
- ΟΧΙ όλα τα στοιχεία αλλά τα πιο σημαντικά.
- Να ΜΗΝ γίνεται όμως επιλεκτική περιγραφή.
- Πρέπει να περιγράφει κάθε συμπέρασμα, να προτείνει ερμηνεία ή πιθανούς περιορισμούς.

2. αν τα δεδομένα προέρχονται από δευτερογενή πηγή ΠΡΕΠΕΙ στο τέλος του πίνακα να γράφεται η πηγή (Πηγή: ΕΣΥΕ).

Πίνακας 1: Ετήσιο μικτό εισόδημα των ερωτηθέντων του δείγματος

Ετήσιο Εισόδημα	Συχνότητα	Ποσοστό % επί του συνόλου
1.500.000	5	6,17
1.500.000-3.000.000	19	23,46
3.000.000-4.500.000	24	29,63
4.500.000-6.000.000	16	19,75
6.000.000 άνω	17	20,98
Σύνολο Δείγματος	81	100

Πίνακας 1.1: Επάγγελμα ερωτηθέντων του δείγματος

Επάγγελμα ερωτηθέντων του δείγματος	Συχνότητα	Ποσοστό % επί του συνόλου
Εκπαιδευτικός	16	16,16
Δημόσιος Υπάλληλος	22	22,22
Ιδιωτικός Υπάλληλος	14	14,14
Εργάτης	4	4,04
Ελεύθερος Επαγγελματίας	16	16,16
Αγρότης	4	4,04
Φοιτητής	3	3,03
Οικιακά	13	13,13
Συνταξιούχος	7	7,07
Δείγμα	99	100

Πίνακας 3: Συχνότητα αγοράς ελαιολάδου από τους ερωτηθέντες του δείγματος

Συχνότητα Αγοράς Ελαιολάδου	Συχνότητα	Ποσοστό (%) επί του συνόλου
Κάθε εβδομάδα	5	6,5
Κάθε μήνα	15	19,5
Ανά εξάμηνο	14	18,2
Ανά χρόνο	43	55,8
Συνολικό Δείγμα	77	100

Πίνακας 6: Ποσότητες αγοράς ελαιολάδου από τους ερωτηθέντες του δείγματος

Ποσότητες αγοράς	Συχνότητα	Ποσοστό %
50-70	28	40
71-90	11	15,7
91-110	19	27,1
111-130	11	15,7
131 και άνω	1	1,4
Συνολικό Δείγμα	70	100

Πίνακας 3.2.2: Στατιστικά σημαντικές σχέσεις που έδωσε ο έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2

Δήλωση / Ερώτηση	Κοιν/μικός Παράγοντας	χ^2	Βαθμοί Ελευθερίας	p
Λίτρα εβδομαδιαίας κατανάλωσης ελαιολάδου	Ύπαρξη ενηλίκων παιδιών	11,85	2	0,00
Προτίμηση συσκευασίας ελαιολάδου	Φύλο	8,66	1	0,03
Το ελαιόλαδο το χρησιμοποιούμε στο τηγάνισμα	Επάγγελμα	8,36	2	0,01
Αγοράζεται ή παράγεται ελαιόλαδο;	Επάγγελμα	11,05	4	0,03
Αγοράζεται ή παράγεται ελαιόλαδο;	Ύπαρξη ανηλίκων παιδιών	5,41	1	0,02

Πίνακας 2.1.3: Γενικό ισοζύγιο παραγωγής / χρήσης οίνου στην Ελλάδα (χιλιάδες εκατόλιτρα)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Συνολική Εγχώρια Παραγωγή	3.378	3.05	3.875	4.105	3.980	3.826	3.680	3.558	3.475	3.098
Εισαγωγές	59	50	50	60	70	91	60	152	114	184
Εξαγωγές	620	641	650	700	605	754	700	790	320	306
Μεταβολή Αποθεμάτων	-1085	-250	-93	379	211	-131	-112	434	-49	183
Συνολική Εγχώρια Χρήση	3.902	2.710	3.368	3.086	3.234	3.294	3.152	2.486	3.318	2.793
Απώλειες	50	50	60	60	60	60	60	60	60	60
Βιομηχ. Χρήση		272	215	340	438	300	290	200	266	217
Εγχώρια Ανθρώπινη Κατανάλωση	3.124	2.34	3.043	2.636	2.686	2.884	2.752	2.176	2.942	2.466
Εγχώρια Ανθρώπινη Κατανάλωση (kg/capita)	30.03	22.4	29.07	25.13	25.56	27.39	26.10	20.61	27.31	22.42
Αποθέματα = Χρήσεις	3.437	3.10	3.925	4.165	4.050	3.917	3.740	5.179	5.492	5.136

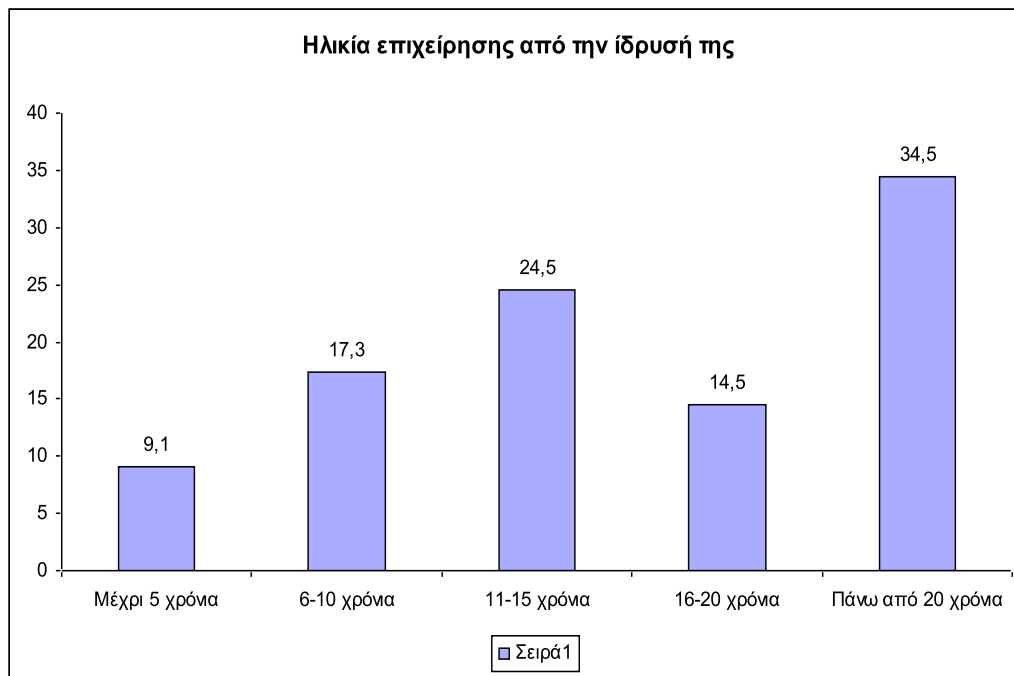
Πίνακας 2.4.2: Συνολική παραγωγή χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σε χιλιάδες εκατόλιτρα)

	1998-99	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	Πρόβλεψη 2003-04	Μεταβολή %
Γερμανία	10.727	12.244	9.950	8.980	10.800	8.300	-21.3%
Αυστρία	2.703	2.803	2.337	2.531	2.599	2.300	-11.4%
Ισπανία	34.741	37.908	45.572	33.850	38.186	42.100	10.6%
Γαλλία	54.271	62.935	59.741	55.338	51.580	47.320	-16.7%
Ελλάδα	3.826	3.680	3.558	3.475	3.098	3.671	4.1%
Ιταλία	57.913	58.955	54.088	51.912	46.000	45.000	-16.3%
Λουξεμβούργο	159	184	132	135	154	130	-14.9%
Πορτογαλία	3.750	7.859	6.694	7.691	6.210	7.115	10.5%
EU-15	168090	186568	182072	163914	158897	155936	-9.3%

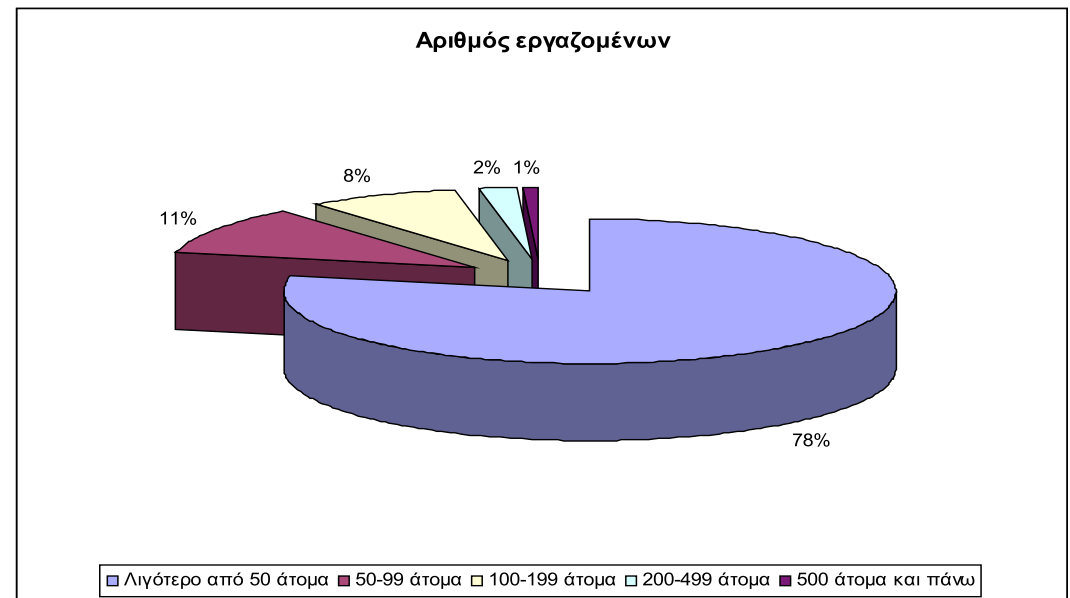
Πηγή: EUROSTAT

ΣΧΗΜΑΤΑ

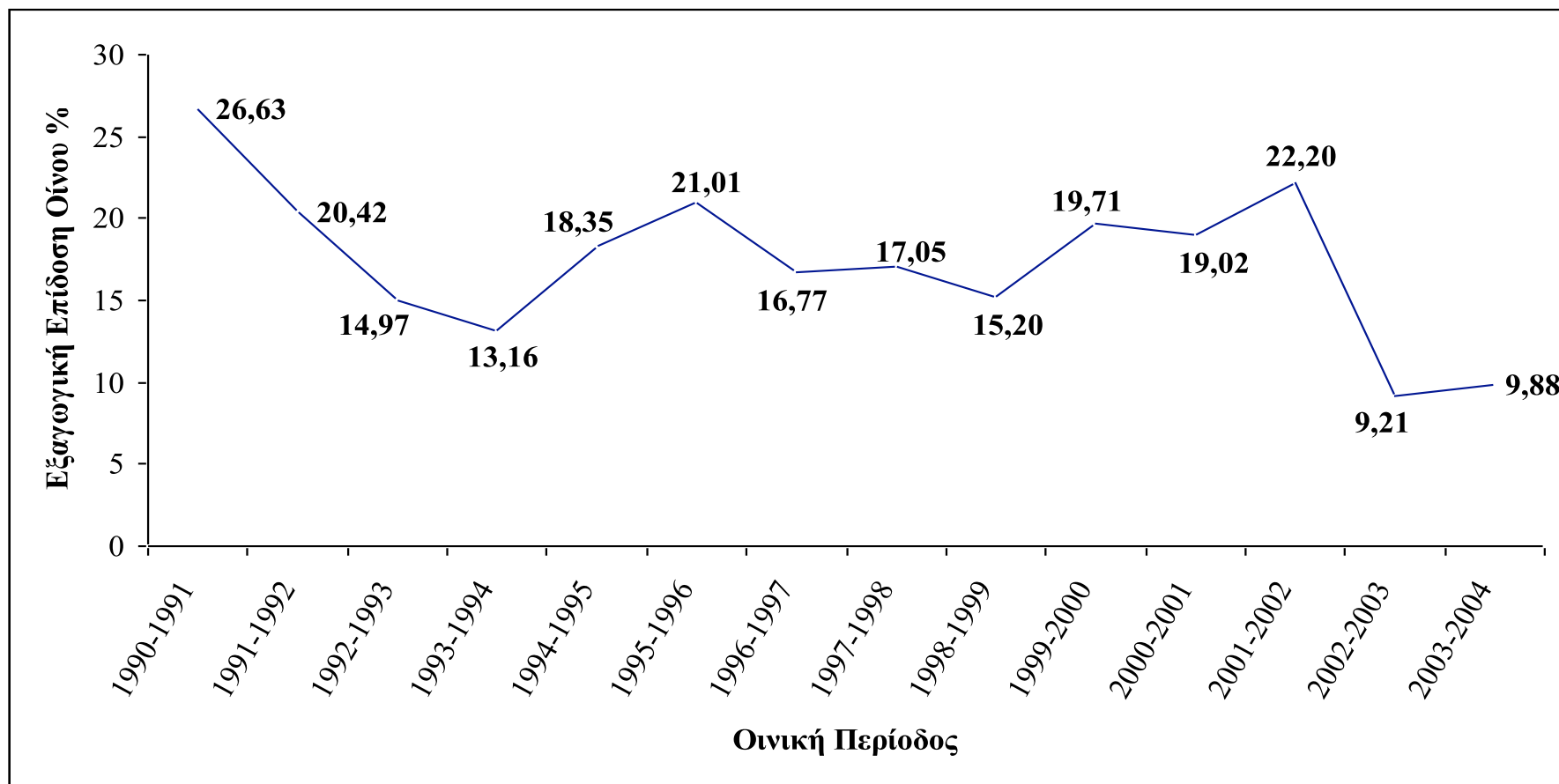
1. ανεξάρτητη αρίθμηση από τους πίνακες, συνεχόμενη ή και ξεχωριστή για κάθε ενότητα.
2. ΤΙΤΛΟΙ: μπαίνουν κάτω από το σχήμα και περιλαμβάνουν ένα σύντομο τίτλο.
3. Μονάδες μέτρησης στους άξονες (X,Y) που χρησιμοποιούνται.
4. να μην παρουσιάζονται πρωτογενή δεδομένα αλλά κάποια συνοπτικά (μέσοι όροι κλπ).

Σχήμα 1: Ηλικία της επιχείρησης από την ίδρυσή της

Σχήμα 2: Αριθμός εργαζομένων

Σχήμα 1.2.2: Εξαγωγική επίδοση οίνου

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Μια μελέτη περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε μέρη:
  1. Εισαγωγή,
  2. Βιβλιογραφική Ανασκόπηση
  3. Μεθοδολογία,
  4. Αποτελέσματα
  5. Συμπεράσματα.

Εισαγωγή

✿ Ιστορική και βιβλιογραφική ανασκόπηση και καθορίζονται

✿ οι βασικοί όροι και έννοιες που πραγματεύεται η έρευνα,

✿ οι συγκεκριμένοι στόχοι

✿ Κάποιος που δεν γνωρίζει πολλά πράγματα θα μπορεί:

- να ενημερωθεί για υπάρχουσες θεωρητικές - ερευνητικές προσεγγίσεις
- να μπορέσει να έχει μια πρώτη εικόνα της ερευνητικής προσέγγισης που ακολουθείται.
- Παρουσιάζονται
  - το αντικείμενο και οι στόχοι της έρευνας
  - Η διάρθρωση της διατριβής (τι περιλαμβάνει κάθε κεφάλαιο αναλυτικά)

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

- Ευρεία ιστορική και βιβλιογραφική ανασκόπηση όπου διατυπώνονται οι ερευνητικές υποθέσεις
- Κριτική αντιπαράθεση απόψεων που έχουν διατυπωθεί σχετικά με το πρόβλημα της έρευνας.
- Η πιο εκτεταμένη ενότητα της διατριβής και μπορεί να διαιρεθεί παραπέρα σε επιμέρους ενότητες.
- Κάποιος που δεν γνωρίζει πολλά πράγματα θα μπορεί:
  - να ενημερωθεί για υπάρχουσες θεωρητικές - ερευνητικές προσεγγίσεις
  - να μπορέσει να παρακολουθήσει σε βάθος την ερευνητική προσέγγιση που ακολουθείται.

Μεθοδολογία

- Λεπτομερής εμπειριστατωμένη παρουσίαση μεθοδολογικής πορείας που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας.
- Πληροφορίες
  - για το δείγμα ατόμων/επιχειρήσεων που συμμετείχαν έρευνα,
  - το υλικό που χρησιμοποιήθηκε
  - διαδικασία που ακολουθήθηκε για συλλογή δεδομένων.
- Παρουσιάζεται η στατιστική ανάλυση που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί.
- Το κεφάλαιο της Μεθοδολογίας χωρίζεται σε τρία επιμέρους τμήματα:
α) Το δείγμα, β) Το/τα εργαλεία, και γ) Η διαδικασία

Το Δείγμα (Συμμετέχοντες)

- Παρουσίαση δημογραφικών χαρακτηριστικών ατόμων/επιχειρήσεων που συμμετείχαν.
  - Συνολικός αριθμός και ο αριθμός κάθε επιμέρους ομάδας με βάση διάφορα δημογραφικά ή άλλα χαρακτηριστικά.

Εργαλεία

- Παρουσιάζονται τα μέσα (π.χ. ερωτηματολόγια, ψυχομετρικά τεστ, όργανα, εκπαιδευτικό υλικό, κλπ.) που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή δεδομένων.
- Για κάθε μέσο πρέπει να γίνει λεπτομερής παρουσίαση αναφορικά με το τι μετρά, πώς το μετρά, καθώς και όλα του τα χαρακτηριστικά (π.χ. δείκτες αξιοπιστίας, δείκτες εγκυρότητας, κλπ.).

Διαδικασία

- Παρουσιάζονται τα βήματα που ακολουθήθηκαν σε κάθε στάδιο εκτέλεσης της έρευνας.
- Πληροφορίες για τις οδηγίες που ακολούθησαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, ο τρόπος με τον οποίο χωρίστηκαν οι ομάδες των συμμετεχόντων, παρουσίαση και συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, τι περιείχε το ερωτηματολόγιο, κ.ά.
- Πώς επιλέχθηκαν τα άτομα/επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην έρευνα.
- Ο χρόνος και ο τόπος της έρευνας.
- Συμπερασματικά: “τι” κάναμε και “πώς το κάναμε”, ώστε να μπορούμε να ξανακάνουμε την έρευνα κάτω από τις ίδιες ακριβώς συνθήκες.
- Στατιστική Ανάλυση

Αποτελέσματα

- Παρουσιάζουμε τα βασικά αποτελέσματα.
- Παρουσιάζονται τα δεδομένα με λεπτομέρεια ώστε να είναι σε θέση ο αναγνώστης να κατανοήσει τα συμπεράσματα που προκύπτουν.
- Χρησιμοποιούμε πίνακες - σχεδιαγράμματα.
- Η παρουσίαση των ευρημάτων πρέπει να γίνεται με αυστηρά 'ερευνητικό' πνεύμα.
  - χωρίς προσωπικές κρίσεις και εκτιμήσεις.
- Δεν σχολιάζονται τα αποτελέσματα που έχουν βρεθεί.
- Θα πρέπει να αναφερθούν όλα τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων, ακόμη και αυτά που έρχονται σε αντίθεση με την ή τις υποθέσεις που έχουν διατυπωθεί.

- Παρουσίαση στατιστικών αποτελεσμάτων: κριτήριο t , κριτήριο F , χ^2 , κλπ.)
θα πρέπει να αναφέρονται σχετικές πληροφορίες για
  - βαθμό ή την τιμή του στατιστικού κριτηρίου,
  - βαθμούς ελευθερίας,
  - επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας, και
  - κατεύθυνση της επίδρασης.
- Σημαντικοί οι περιγραφικοί στατιστικοί δείκτες (π.χ. μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις).
- *Τέτοιοι πίνακες μπαίνουν συνήθως στην αρχή του τμήματος των αποτελεσμάτων.*

Συμπεράσματα

1. Συνοψίζουμε πως διαχειριστήκαμε το θέμα και δείχνουμε εάν το έχουμε αφομοιώσει.
  - ❖ Μία σύντομη περιγραφή του τι κάναμε και μετά
  - ❖ Συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματά μας.
2. Βασικά σημεία σχολιασμού:
  - ❖ Ποια είναι η πρωτοτυπία της εργασίας βάσει μεθοδολογίας και θεωρίας
  - ❖ Ποια είναι η νέα ιδέα που έγινε αντικείμενο συζήτησης και τα συμπεράσματα που βγάλαμε από αυτήν.
  - ❖ Ποια τα σημαντικά στοιχεία της εργασίας που ήρθαν στην επιφάνεια και ποια η σημασία τους.
  - ❖ Πως τα συμπεράσματα συμβαδίζουν με την παραπέρα εμπειρία και πως εφαρμόζονται πέρα από το πλαίσιο της εργασίας.
  - ❖ Ποιες προτάσεις μπορούμε να κάνουμε.
  - ❖ Συμφωνούμε και με ποιον τρόπο με τα συμπεράσματα άλλων συγγραφέων;
  - ❖ Ποιοι είναι οι περιορισμοί της έρευνας;
  - ❖ Προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Πως Συγγράφεται μια Εργασία

1. Πραγματεύεται κάποιο σημαντικό πρόβλημα στο πεδίο έρευνας του κάθε επιστήμονα (ποιον ενδιαφέρει το θέμα, ποιος θα βγει κερδισμένος από την εργασία)
2. Αρχάριοι συγγραφείς συνεργασία με έμπειρους (απαιτείται λειτουργία ως ομάδα-προτεραιότητα ονομάτων, αμοιβή, προβλήματα συνεργασίας)
3. 20 σελίδες (διπλό διάκενο, times 12αρια, συν οι πίνακες κλπ.)
4. Καλό να διαβάζεται και από τρίτους (έτσι υπάρχει συνεργασία με άλλους επιστήμονες).
5. Η προετοιμασία να είναι τέτοια σαν να πρόκειται να σταλεί σε περιοδικό (ποιοτικό γράψιμο, το λεπτομερές διάβασμα αργότερα, μπορεί να κερδίσει τις εντυπώσεις από την πρώτη στιγμή).

Τυπικοί Κανόνες Συγγραφής

1. Πρώτη σελίδα: τίτλος, ονόματα και στο τέλος σημείωση αν πρόκειται για πτυχιακή ή άλλη εργασία και ο αριθμός μητρώου φοιτητών.
(ακολουθούνται οι κανόνες γραμματοσειράς και διαστημάτων)
2. Περίληψη (100-150 λέξεις) - τι περιλαμβάνει (προετοιμασία πριν την παρουσίαση η περίληψη δίνεται σε μία σελίδα για το κοινό)
3. Καθορισμένο στυλ βιβλιογραφικών αναφορών.

1. Οργάνωση άρθρου σε τίτλους – όσο πιο πολλά αυτοτελή και με ομοιογένεια τμήματα έχει το άρθρο τόσο πιο ευανάγνωστο.

- Μπορεί να μπούμε στη λογική μόνο από τις επικεφαλίδες.
- Το κείμενο δίνει την εικόνα δομημένου έργου που επιτελεί μία συγκεκριμένη εργασία.
- Δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να προσπερνά τμήματα που δεν τον ενδιαφέρουν.

2. Αν κάποιες έχουν αφεθεί εκτός άρθρου ο συγγραφέας οφείλει να το γράψει για να το γνωρίζει ο αναγνώστης.

- a. Δεν είναι λάθος να μην αναλύονται όλα τα θέματα σε ένα άρθρο.
- b. Αντίθετα είναι θετικό να αναγνωρίζονται τα όρια της ανάλυσης.
- c. Αν δεν αναφέρονται όμως ο αναγνώστης μπορεί να θεωρήσει ότι τα προβλήματα όχι μόνο δεν διορθώθηκαν αλλά ούτε καν διαγνώστηκαν.

1. Το ύφος δεν είναι ανάγκη να είναι λογοτεχνικό. Το να αρχίζει μία εργασία απλά είναι αποδεκτό, όπως και το να είναι τεχνοκρατική (απλά να μπορεί ο αναγνώστης να το διαβάσει και να μην πελαγοδρομεί).

2. Δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται όλα όσα έχουν διαβαστεί για την εργασία μέσα στο άρθρο.

- Δεν προσπαθούμε να δείξουμε τον όγκο δουλειάς ούτε να πείσουμε για την εξυπνάδα μας.
- Σκοπός να φέρουμε εις πέρας συγκεκριμένο έργο με μία συγκεκριμένη μεθοδολογία.
- Μόνο οι απαραίτητες αναφορές .
- Σε κάθε περίπτωση μαθαίνουμε να κάνουμε έρευνα και να βλέπουμε σφαιρικά ένα θέμα.

1. Το ίδιο συμβαίνει και με το υλικό που έχει συλλεχθεί ή τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται (μεταβλητές δεν τις χρησιμοποιούμε όλες αλλά ένα τμήμα).
2. Να χρησιμοποιούνται δεκαδικοί αριθμοί με ένα ή δύο δεκαδικά ψηφία και πάντα στοιχημένα ως προς την υποδιαστολή.
3. ΠΙΝΑΚΕΣ - Προσοχή στο ποιοι πίνακες και γραφικές παραστάσεις αναφέρονται.
  - Να χρησιμοποιούνται παραστάσεις για στοιχεία που αλλιώς θα ήταν δύσκολο να παρουσιαστούν (παράδειγμα ένα μοντέλο).
  - Να μην χρησιμοποιούνται απλά για να γεμίσουν τις σελίδες (δεν λειτουργεί υπέρ του συγγραφέα).

1. ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.
  - Αρίθμηση
  - Τίτλος με σαφήνεια
  - Οι τίτλοι για τον πίνακα από πάνω - για τις γραφικές παραστάσεις από κάτω.
  - Αν πρέπει να επιλέξουμε πίνακα ή παράσταση για το ίδιο πράγμα τότε καλύτερα η επιλογή γραφικής παράστασης.
2. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ.
  - a. Να σχολιάζονται μέσα στο κείμενο
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: στο τέλος μετά τη βιβλιογραφία.
  - Είναι υλικό σχετικό με την εργασία αλλά όχι απαραίτητο για να μπει μέσα στο κείμενο.
  - Μπορούμε δηλαδή να το παραλείψουμε όταν διαβάζουμε το κείμενο ή να μεταθέσουμε την ανάγνωσή τους για το τέλος.
  - Ερωτηματολόγια, αρχειακό υλικό, εντολές προγράμματος Η/Υ, μεγάλοι πίνακες, φωτογραφίες.

1. Να αντιμετωπίζονται με ευγένεια οι συγγραφείς των οποίων τα άρθρα αναφέρονται στην εργασία.

2. Πρέπει να αφιερώνεται αρκετός χρόνος για αναλυτικό σχολιασμό αποτελεσμάτων.

- Ο τρόπος της εργασίας και της σκέψης περιγράφεται όσο πιο αναλυτικά.
- Έτσι ένας άλλος ερευνητής το κατανοεί και μπορεί να ξανακάνει την ίδια δουλειά ακολουθώντας τα βήματα τα συγγραφέα (παράδειγμα τόσο με τα μοντέλα και τις μεθόδους όσο και με τη βιβλιογραφία και το εννοιολογικό πλαίσιο)